

do výše 250.000 Kč zcela přiměřenou. Bezdůvodnému rekursu nebylo proto lze popřátí úspěchu.

Pak postupovalo projednání pozůstalosti již rychlejším tempem a klidně.

Poručník uzavřel se společníkem firmy dohodu, podle níž se společník firmy zavázal, vyplatit zůst. podíl při firmě dědicům hotově proti tomu, když dědici svolí k tomu, aby obchod pod stávající firmou jako kupec-jednotlivec vedl.

Na to teprve sestavena byla hlavní inventura na základě dobrozdání soudních znalců a opatřených dokladů a vzhledem k tomu, že ve stavu poz. dluhů figurovaly dvě položky a sice věno a protivěno, byla pozůstalost pasivní.

Poručník učinil pak s poz. vdovou dohodu, podle níž poz. vdova převzala veškeré poz. jmění, zavázala se zaplatiti veškeré poz. dluhy, dědicé poplatky, prodávací útraty a složit pro svoji dceru ihned obnos 25.000 Kč. V tom smyslu vyhotoven byl odevzdací návrh, který byl soudem schválen.

Tím bylo poz. řízení skončeno.

Dr. Karel Lepšík:

K výkladu § 102 směnečného zákona.

V komentáři k československému zákonu směnečnému (vydání Kompassu na str. 386.) projevil autor zákona prof. Dr. Rouček názor, že není potřeba formy notářského spisu ku písemnému zmocnění, které udílí k podpisu směnky osoba slepá, osoba hluchá neznalá čtení, nebo osoba němá neznalá psaní, takže mohou tyto osoby k podpisu směnky zmocniti osobu jinou soukromou listinou s pouhým neověřeným podpisem nebo s ověřeným znamením ruky. Výklad ten je jistě velmi povážlivý, protože činí ilusorním předpis § 101 odst. 2. Uvedené osoby nebudou vyhledávati formy notářského spisu vyžadované k závaznosti směnečných jich prohlášení, mohou-li ji obejít soukromou plnou mocí.

Než ani při striktním výkladu litery zákona nelze názoru tomu přisvědčiti. Zákon č. 76/1871 v § 1 lit. e) nařizuje pod neplatností formu notářského spisu pro všechny listiny o právních jednáních, inter vivos, která činí osoby výše uvedené. Zákon směnečný jest sice lex posterior a v § 102 odst. 2. praví pouze, že zmocnění k podpisu směnky musí býti dáno písemně s podpisem zmocnitele nebo s ověřeným znamením ruky, avšak tento všeobecný předpis, který se o osobách slepých atd. nezmiňuje, nemůže derogovati dřívějšímu zákonu speciálnímu, který předepsal zvláštní formu jen pro určité osoby. Zmocnění k podpisu směnky ovšem není směnečným aktem a neplatí pro ně ustanovení § 101 odst. 2. směneč. zákona, nýbrž sluší je posuzovati podle občansko-právních předpisů o smlouvě zmocňovací, ale neustanovuje-li směnečný zákon při směnečném zmocnění pro ten případ ničeho, pak nelze dovozovati, že chtěl zrušiti dosud platný výjimečný předpis formy pro určité osoby. Opak nelze vyvoditi ani z toho, že v posledním odstavci § 102 zachovány jsou výslovně v platnosti dosavadní předpisy o znamenání firmy, neboť proto nebude nikdo

tvrditi, že by a contrario byly tím zrušeny všechny ostatní předpisy platné pro zmocňovací smlouvu a její formu.

Ještě závažnějším argumentem jest však ratio legis. Osoby s určitými tělesnými vadami, jež jim brání seznati obsah směnky, mají býti chráněny opatřením zákona zaručujícím souhlas jejich skutečné vůle s projevem. Ochrany té je při převzetí směnečného závazku potřeba naléhavější než při kterémkoliv jiném právním jednání se zřetelem k důsledně v našem zákoně provedenému principu abstraktnosti směnečné obligace. Že ověření podpisu resp. znamení ruky takové záruky nedává, je na bíledni, protože ověřující orgán nemá povinnosti ba ani práva zkoumati, zná-li podpisující obsah listiny resp. s ním je srozuměn, nehledě, že ověření je obligatorní podle § 102 jen při znamení ruky a nikoliv při podpisu. Proto nařídil směnečný zákon pro závaznost směnečných prohlášení takovýchto nedostatečných osob formu notářského spisu a nedalo by se srovnati s úmyslem zákonodárce, kdyby při směnečné plné moci této formy nevyžadoval a přímo tak sám ukazoval cestu k obejítí kautely pro materiální právo tak cenné. Naopak dlužno míti za to, že zákonodárce v § 102 směneč. zák. o osobách slepých, hluchých, neumějících čísti a němých neumějících psátí jen proto se nezmínil, že při nich nucenou formu notářského spisu jako samozřejmou předpokládal na základě zákona pro všechna právní jednání mezi živými takovýchto osob platícího.

Zajímavé je, že sám autor ve dříve vydaném systému československého práva směnečného (vydání Státní tiskárny v Praze) ve čl. 105. uznával, že v tomto případě potřeba je formy notářského spisu podle zák. č. 76 z r. 1871 resp. na Slovensku a v Karpatské Rusi podle zák. čl. VII/1886 a je věru škoda, že v pozdějším komentáři směnečného zákona zevrubněji neodůvodnil, proč názor ten změnil.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

I při žádosti o zápis udělené prokury má rejstříkový soud právo, před zápisem vyžádati si doklad o usnesení správní rady nebo představenstva, jímž udělení prokury bylo právoplatně usneseno.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. března 1930 RI 791/29. Krajský obchodní soud v Praze Firm 5272/29.)

Správní rada akciové společnosti udělila prokuru Věře Bové a společnost podala opověď k zápisu této prokury do obchodního rejstříku.

První soud vrátil opověď k doplnění, aby připojeno a vykázano bylo usnesení správní rady.

Soud rekursní stížnosti společnosti nevyhověl.

Také nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu. Odůvodnění: O patrném rozporu souhlasných usnesení se zákonem, který předpokládá, že se soudní opatření přičí výslovnému předpisu zákona aneb zřejmě jeho duchu, nelze v tomto případě mluvit.

Jest sice pravda, že obchodní zákon nikde neukládá rejstříkovému soudu, aby si zjednal jistotu o tom, že udělení prokury se stalo způsobem řádným, t. j. že bylo při jejím udělení postupováno přesně podle předpisů stanov. Než zákon rejstříkovému soudu také nikde nezakazuje přezkoumati správnost skutkového základu opovědi udělené prokury. Že pak rejstříkový soud má právo — a v určitých případech dokonce povinnost — aby se přesvědčil, zda opovězený zá-